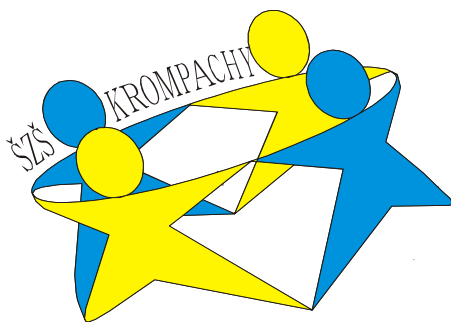

Špeciálna základná škola
Ul. SNP 49, 053 42 Kropachy

Školský vzdelávací program
pre ŠZŠ
ISCED 1

Školský vzdelávací program pre ŠZŠ

Vzdelávací program

Názov:	Škola otvorená deťom
Stupeň vzdelania:	ISCED 1 – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia:	variant A – 9 rokov, variant B a C – 10 rokov
Vyučovací jazyk:	slovenský
Študijná forma:	denná
Druh školy:	štátna

Predkladateľ:

Názov školy:	Špeciálna základná škola
Adresa:	Ul. SNP 49, 053 42 Krompachy
IČO:	31309666
DIČ:	2021516893
Riaditeľ školy:	Mgr. Beáta Figľárová, 0917 630 253
Koordinátori pre tvorbu ŠkVP:	Mgr. Lucia Galdunová, Mgr. Janka Koršňáková
Ďalšie kontakty:	tel./fax: 053 447 2567, 053 381 0889 e-mail: krompachyszs@gmail.com web: www.szskrompachy.edupage.org

Zriadovateľ:

Názov:	Okresný úrad Košice
Adresa:	Komenského 52, 040 78 Košice
Kontakty:	www.minv.sk/?okresny-urad-kosice

Platnosť dokumentu od:

Pečiatka a podpis riaditeľa:

OBSAH

1 História školy	4
2 Vlastné ciele a poslanie výchovy a vzdelávania	5
2.1 SWOOT analýza.....	5
2.2 Strategické ciele a stanovené priority školy	6
2.3 Charakteristika školského vzdelávacieho programu	8
3 Dosiahnutý stupeň vzdelania.....	11
3.1 Podmienky prijímania žiakov	11
3.2 Charakteristika žiakov	12
3.3 Kľúčové kompetencie pre 9. a 10. ročník.....	12
3.4 Profil absolventa pre 1. – 8. ročník.....	16
4 Vlastné zameranie školy	18
4.1 Projekty.....	19
4.2 Spolupráca s rodičmi, sociálnymi partnermi a inými subjektmi	20
4.3 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní.....	20
5 Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania.....	21
5.1 Špecifiká výchovy a vzdelávania	22
6 Učebné osnovy	23
6.1 Učebné zdroje	23
7 Učebný plán	25
8 Vyučovací jazyk.....	29
9 Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní	29
10 Personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania.....	29
11 Materiálno-technické a priestorové podmienky	30
11.1 Veľkosť a vybavenie školy.....	32
12 Vnútorň systém kontroly a hodnotenia žiakov	33
13 Vnútorň systém kontroly a hodnotenia zamestnancov	35
Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu	38

PRÍLOHY:

Príloha A.1 Učebné osnovy – variant vzdelávania A

Príloha A.2 Učebné osnovy – variant vzdelávania B

Príloha A.3 Učebné osnovy – variant vzdelávania C

Príloha B Charakteristiky prierezových tém – variant vzdelávania A, B, C

Príloha C Charakteristiky vyučovacích predmetov – variant vzdelávania A, B, C

1 História školy

Osobitná škola v Krompachoch bola zriadená 1.9.1968. Tvorili ju triedy v Základnej deväťročnej škole na ulici SNP, tzv. vonkajšej školy. V prvom školskom roku školu navštevovali žiaci z Krompách, Richnavy, Kluknavy, Sloviniek, Hrišoviec a Kaľavy.

Od svojho založenia bola škola v každom školskom roku umiestnená na viacerých miestach, ktoré sa postupom času obmieňali. V školskom roku 1969/1970 bola škola umiestnená v spoločnom objekte so základnou deväťročnou školou a v budove ľudovej školy umenia. Školský rok 1972/1973 bol zahájený v nových priestoroch na Lorencovej ulici. V školskom roku 1982/1983 bola jedna trieda zriadená v budove Základnej školy na Maurerovej ulici. V školskom roku 1984/1985 boli niektoré triedy umiestnené v budove Umeleckej školy na Námestí slobody. Vyučovanie počas školského roka 1986/1987 prebiehalo v budove osobitnej školy s dvojjmenným vyučovaním. Vo februári 1989 sa škola presťahovala do nových priestorov na Trangusovej ulici. V školskom roku 1991/1992 až 1998/1999 sa vyučovanie realizovalo v troch budovách, a to na Trangusovej, Lorencovej a Zemanskej ulici. V školskom roku 1999/2000 boli triedy Špeciálnej základnej školy umiestnené na Lorencovej, Zemanskej a Hlavnej ulici.

Od 1.1.2000 prešla škola na právnu subjektivitu a zriaďovateľom sa stal Krajský školský úrad - OŠM a TK Košice. Ku škole v tom čase bola priradená osobitná škola v Richnave.

S platnosťou od 1.9.2000 dostala škola nové pomenovanie Špeciálna základná škola v Krompachoch. Od školského roka 2001/2002 škola sídlila v budovách na Lorencovej a Hlavnej ulici a dve elokované triedy boli umiestnené v Základnej škole na Maurerovej ulici. V školskom roku 2004/2005 bola škola organizačne rozdelená v budovách na ulici Hlavnej a Lorencovej.

V roku 2008 došlo k odkúpeniu budovy na ulici SNP pre potreby Špeciálnej základnej školy, ktorá bola v decembri 2010 skolaudovaná, 14. a 15. februára prebehlo sťahovanie a od 16. februára sa v tejto budove vyučuje.

Od 12.6.2013 škola pracuje pod vedením riaditeľky Mgr. Beáty Figľárovej, ktorá bola menovaná po výberovom konaní. Zástupkyňou riaditeľky, a zároveň jej štatutárnym zástupcom je Mgr. Marta Kleinová.

2 Vlastné ciele a poslanie výchovy a vzdelávania

Poslanie školy

Vzdelávať žiakov tak, aby zažili pocit úspechu a radosti a pripravovať ich na zaradenie sa do spoločnosti.

Vychovávať žiakov k zodpovednému životu, naučiť ich kontrolovať a regulovať svoje správanie a viesť ich k rešpektovaniu etických a morálnych hodnôt.

Hodnoty školy

Zodpovednosť - konať podľa morálnych požiadaviek, povinností a noriem.

Rešpektovanie - preukazovať si vzájomné uznanie, toleranciu a úctu k pravidlám spoločnosti.

Spolupráca - uvedomiť si, že dosiahnutie spoločných cieľov je predpokladom úspechu.

2.1 SWOOT analýza

Silné stránky:

- odbornosť pedagogického zboru,
- stabilný kolektív zamestnancov,
- vysoká úroveň vybavenia školy didaktickou technikou, učebnými pomôckami a výučbovými softvérmi,
- záujem o ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov,
- určené pravidlá odmeňovania zamestnancov,
- dostatok klientov,
- aktivity na získanie mimorozpočtových finančných prostriedkov,
- kvalitne vybavený interiér budov školy,
- prezentácia školy na verejnosti.

Slabé stránky:

- vyučovanie v dvoch budovách,
- nevyhovujúce priestory elokovaného pracoviska (fasáda, vykurovanie, nevysporiadaný pozemok),
- absencia spolupráce s rodičmi,
- nedostatok priestorov pre vyučovanie pracovného vyučovania a telesnej a športovej výchovy (kuchynka, dielne, telocvičňa),
- chýba relaxačný priestor pre žiakov so vzdelávacím variantom C,
- chýba jedáleň a vonkajšie športovisko,
- žiaci pochádzajú z nevhodného sociálneho prostredia (ZPŠD, delikvencia, kriminalita),
- nezáujem zo strany rodičov a žiakov o pokračovanie v štúdiu na OU, PŠ.

Príležitosti:

- spolupráca so zriaďovateľom,
- spolupráca so ZŠ mesta Krompachy,
- kvalitné vzdelávanie využívaním inovatívnych metód,
- spolupráca s partnermi školy,

- prezentácia školy,
- zlepšovanie image školy,
- zapájanie sa do projektov.

Riziká:

- zmeny v legislatíve - začleňovanie žiakov s variantom vzdelávania A do ZŠ,
- zhoršovanie sociálneho prostredia a životného štýlu rodín, z ktorých k nám žiaci prichádzajú,
- nezáujem rodičov o dianie v škole, výchovno-vzdelávacie výsledky žiakov, ďalšie vzdelávanie žiakov,
- nedostatok financií na ohodnotenie zamestnancov.

2.2 Strategické ciele a stanovené priority školy

Vo výchovno-vzdelávacej oblasti:

- inovovať školský vzdelávací program, rozvíjať ho a prispôbovať podmienkam školy podľa požiadaviek rodičov a spoločnosti,
- vyhľadávať, rozvíjať a podporovať u žiakov ich prednosti, talent a následne ich pripravovať na rôzne súťaže,
- rozvíjať kultúrne a národné hodnoty a občiansku zodpovednosť žiakov,
- vytvárať pre žiakov prostredie s IKT pre využitie v spoločnosti,
- rozvíjať a podporovať u žiakov mimo vyučovacie aktivity a záujmovú činnosť,
- poskytovať žiakom mnohostrannú starostlivosť,
- realizovať aktivity zamerané na potláčanie negatívnych javov, viesť žiakov k dodržiavaniu zásad slušného správania aj mimo vyučovania.

V oblasti riadenia školy:

- vytvárať a udržiavať príjemné pracovné prostredie a psychohygienické podmienky,
- vytvárať dobré materiálne podmienky pre prácu v škole,
- zamerať sa na demokratický a humánny prístup k zamestnancom školy,
- rozvíjať a udržiavať dobrú spoluprácu so zriaďovateľom a ostatnými partnermi školy,
- zapájať sa do projektov, ktoré prinesú škole finančnú podporu a inovatívne metódy a formy práce do výchovno-vzdelávacieho procesu,
- budovať pozitívny imidž školy,
- prezentovať výsledky a úspechy školy na verejnosti.

V personálnej oblasti:

- rozvíjať a udržiavať dobré pracovné vzťahy na pracovisku,
- vytvárať účinnú organizačnú štruktúru,
- zabezpečovať odbornosť výchovy a vzdelávania,
- podporovať a umožňovať osobnostný rast pedagogických zamestnancov školy v súlade s plánom kontinuálneho vzdelávania,
- vytvárať a schvaľovať kvalitne spracované vnútorné predpisy školy tak, aby sa s nimi stotožnili všetci zamestnanci,
- racionálne využívať sociálny fond,
- podporovať zamestnancov pri angažovanosti v projektoch.

V oblasti spolupráce s rodičmi:

- pôsobiť na uvedomenie si potreby zdravého životného štýlu,

- pôsobiť na uvedenie si potreby pokračovania v štúdiu žiakov na OU, resp. PŠ,
- organizovať podujatia za účasti rodičov,
- podporovať záujem rodičov o činnosť školy,
- podporovať záujem rodičov o výchovno-vzdelávacie výsledky žiakov,
- využívať spoluprácu rodičov pri riešení výchovných problémov žiakov.

V oblasti materiálo-technických podmienok:

- vytvárať čo najoptimálnejšie podmienky pre výchovno-vzdelávací proces,
- zlepšiť podmienky pre výchovu a vzdelávanie žiakov s ťažkým mentálnym postihnutím (variant vzdelávania C),
- v spolupráci so zriaďovateľom zrealizovanie opráv elokovaného pracoviska,
- v spolupráci so zriaďovateľom zabezpečiť zrealizovanie stavby nového pavilónu školy (kontajnerová škola),
- po získaní nových priestorov zriadiť dielňu (PVC), kuchynku (PVC), relaxačnú miestnosť,
- skrášľovať okolie a areál školy,
- zapájať zamestnancov do estetizácie školského prostredia,
- podnecovať zamestnancov do získavania grantov a sponzorov,
- podporovať zamestnancov pri realizácii projektov.

Základnou myšlienkou stratégie školy je vytvorenie takého prostredia, aby sme dali šancu každému žiakovi rozvíjať svoju osobnosť v rámci svojich možností a schopností a umožniť mu zažiť úspech. Rozvoj osobnosti žiakov podporujeme v rámci našich možností vytvorením vhodných podmienok na osvojenie si požadovaných zručností a návykov najmä v oblasti pracovných návykov a tým vplyvame na žiakov v zmysle pokračovania v ďalšom vzdelávaní na odbornom učilišti alebo v praktickej škole s víziou uplatnenia sa v ďalšom živote.

V dnešnej dobe nie je vyučovanie obmedzené iba na vyučovanie jednou formou, ale zahŕňa rozmanité spôsoby použité počas jednej vyučovacej hodiny. Voľba pedagogickej stratégie je na každom vyučujúcom a poukazuje na jeho pedagogickú tvorivosť. Preto sa snažíme poskytovať kvalitnú výchovu a vzdelávanie a zohľadňujeme pri tom individuálne potreby žiakov vzhľadom na zdravotné znevýhodnenie a očakávania rodičov.

Podporujeme a uprednostňujeme využívanie pedagogických stratégií, ktoré sú zamerané najmä na poznávanie samých seba, na hľadanie oblastí, v ktorých môže žiak vyniknúť. Tým u žiaka prebúdžeme záujem o konkrétnu činnosť. Takto si všimame talenty v jednotlivých oblastiach a ďalej ich rozvíjame v maximálne možnej miere a zároveň vytvárame efektívne motivačné prostredie.

Vo vyšších ročníkoch sa zameriavame na osvojenie si samostatnej práce a uvedomenie si zodpovednosti za učenie, tímovú prácu a dosiahnutie vytýčeného cieľa.

Využívame rôzne formy vyučovania – skupinové, individuálne a hromadné. Vyučovanie prebieha podľa potreby v rôznom prostredí – trieda, počítačová učebňa, školský dvor, okolie školy.

Otvorene a transparentne riešime sociálno-patologické javy alebo disciplinárne problémy žiakov a zabezpečujeme účinné preventívne opatrenia na ich predchádzanie.

Veľké úsilie vynakladáme na získavanie mimorozpočtových zdrojov a zapájame sa do projektov, ktoré i vo väčšej miere úspešne realizujeme.

Jedným zo strategických cieľov školy je aj plnenie pokynov a požiadaviek zriaďovateľa a zabezpečiť plynulý chod školy.

2.3 Charakteristika školského vzdelávacieho programu

Školský vzdelávací program našej školy sa opiera o aktivity smerujúce k vyššej forme komunikácie medzi vedením školy a pedagogickým zborom, medzi vedením školy a nepedagogickým zborom, medzi vedením školy a žiakmi, vedením školy a rodičmi, pedagogickým zborom a žiakmi, pedagogickým zborom a rodičmi. Jedným z krokov k zlepšeniu komunikácie je aj skutočnosť, že na začiatku školského roka žiaci aj rodičia dostanú informačný materiál, ktorý okrem iného obsahuje zoznam žiakov a tried, zoznam triednych učiteľov a zamestnancov školy, termíny školských prázdnin, termíny rodičovských združení, termíny zasadnutí Rady školy a približné termíny aktivít, ktoré budú organizované školou počas školského roka.

Každé stretnutie rodičov na celoškolskom rodičovskom združení je obohatené o kultúrny program žiakov. Všetky aktivity smerujú k udržiavaniu nadštandardných vzťahov najmä medzi vedením školy, pedagógmi, žiakmi a rodičmi.

Tento školský vzdelávací program sa nesie v duchu myšlienky uplatnenia sa našich žiakov v bežnom živote a zaradenie sa medzi majoritu.

Naša škola poskytuje žiakom primárne vzdelanie ISCED 1. V prvom rade sa zameriavame na poskytnutie kvalitného vzdelania, ktoré určuje štátny vzdelávací program.

Vnútorne sa škola člení podľa stupňa mentálneho postihnutia žiakov na: variant A pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, variant B pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia, variant C pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia alebo pre žiakov s viacnásobným postihnutím.

Škola poskytuje absolventovi osvojenie základov všeobecného vzdelania, vybavenie takými kompetenciami, ktoré mu umožnia po ukončení primárneho vzdelávania pokračovať v ďalšom vzdelávaní. Usiluje sa žiakov vychovávať a viesť k zodpovednosti, samostatnosti a schopnosti samostatne vystupovať tak, aby zo školy odchádzali ako schopní socializácie, komunikácie a reálneho zhodnotenia pre svoje uplatnenie na trhu práce a zároveň vedieť rešpektovať normy spoločenského správania.

Hlavným cieľom našej školy je poskytnúť mentálne a viacnásobne postihnutým žiakom vzdelanie so zameraním na predprofesijnú prípravu, rozvíjať vedomostné, výchovné, komunikačné a v neposlednom rade pracovné zručnosti potrebné k sociálnej integrácii detí.

Cieľom edukácie našich žiakov je rozvíjať ich individuálne schopnosti a predpoklady tak, aby si osvojili vedomosti, zručnosti a návyky potrebné pre ich ďalší život a profesionálnu prípravu. Dôležité je pripraviť ich na praktický život, aby sa mohli v čo najvyššej miere integrovať do spoločnosti.

Na vyučovaní sa využívajú špeciálne metódy a individuálny prístup k žiakom, ktorý zabezpečujú špeciálni pedagógovia.

Všeobecne sa edukácia uskutočňuje podľa zásad, metódami a formami vhodnými pre mentálne postihnutých žiakov.

Vyučovací proces je zameraný na rozvíjanie finančnej gramotnosti (FIG) u žiakov, teda rozvoj schopnosti využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti: zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia; osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne; poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby; roztriediť príjmy a výdavky v domácnosti; popísať spôsob používania rôznych metód platenia; orientovať sa v oblasti finančných inštitúcií; orientovať sa v problematike ochrany práv spotrebiteľa a byť schopný tieto práva využívať.

Ciele finančnej gramotnosti sú napĺňané aplikáciou vhodných metód a foriem práce ako napríklad práca s informačnými zdrojmi, diskusie, problémové metódy, situačné a rolové hry,

besedy. Problematika financií je veľmi široká, preto program finančnej gramotnosti na našej škole vychádza z Národného štandardu finančnej gramotnosti MŠ SR a MF SR. Témy sú štruktúrované tak, aby im žiaci porozumeli a aby rozšírili a umocnili ich schopnosti. Učia sa riešiť úlohy a problémy, s ktorými sa môžeme stretnúť v praxi. Vzdelávanie sa realizuje prostredníctvom zážitkových metód a praktických cvičení s využitím IKT. Finančná gramotnosť je súčasťou obsahu jednotlivých predmetov a je zapracovaná do tematických výchovno-vzdelávacích plánov.

Pretože čitateľskej gramotnosti (CGT) je venované čoraz viac pozornosti, nie je tomu inak ani na našej škole. Čítanie je nepochybne jednou zo zručností potrebných pre každodenný život v spoločnosti. Jeho správne osvojenie preto tvorí základ vzdelania a podnecuje jednotlivca k ďalšiemu poznaniu.

Čitateľská gramotnosť je jednou z podoblastí funkčnej gramotnosti. Vo vzdelávacom procese je funkcia čitateľskej gramotnosti nezastupiteľná, pretože umožňuje získavanie, osvojovanie, zapamätanie a vybavovanie poznatkov a informácií nevyhnutných v ďalšom vzdelávaní.

Čitateľská gramotnosť je charakterizovaná ako „schopnosť jednotlivca porozumieť písanému textu, premýšľať o ňom a používať ho k dosahovaniu určitých cieľov, k rozvoju vlastných schopností a vedomostí a k aktívnemu začleneniu sa do života spoločnosti.

Cieľom rozvoja čitateľskej gramotnosti je:

- rozvíjať aktívne počúvanie s porozumením,
- rozvíjať aktívnu slovnú zásobu žiakov,
- vytvárať komunikačné a literárne podnetné prostredie,
- formovať kladný vzťah žiakov ku knihe a literatúre,
- rozvíjať zručnosť hlasného čítania,
- rozvíjať tiché, primerane rýchle a plynulé čítanie s porozumením,
- formovať schopnosť porozumenia a interpretovania myšlienok.

Škola sa zapája do viacerých súťaží, projektov a aktivít zameraných na rozvoj čitateľskej gramotnosti. Žiaci spoznávajú rôzne druhy kníh, učia sa hľadať informácie v knihách. Formou exkurzie navštevujeme Mestskú knižnicu v Krompachoch. Spoznávame rozprávky slovenských, zahraničných autorov i slovenské ľudové rozprávky. Zúčastňujeme sa školského čitateľského maratónu, rozvíjame hlasné i tiché čítanie. Zapájame sa do školských súťaží, ktoré sú zamerané na výtvarné spracovanie počutého. Žiaci sa oboznamujú s tvorbou kníh – prečo je potrebné knihy chrániť?

Čitateľská gramotnosť je súčasťou obsahu jednotlivých predmetov a je zapracovaná do tematických výchovno-vzdelávacích plánov ako prierezová téma.

Súčasťou tematických výchovno-vzdelávacích plánov je i environmentálna výchova a globálne vzdelávanie (ENV).

Environmentálna výchova vedie žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov medzi organizmami a vzťahom človeka k životnému prostrediu. Ide o rozvíjanie, a najmä pochopenie, nevyhnutného prechodu k udržateľnému rozvoju spoločnosti, ktorý umožňuje sledovať a uvedomovať si dynamicky sa vyvíjajúce vzťahy medzi človekom a prostredím, kde sú vzájomne prepojené aspekty ekologické, ekonomické a sociálne.

Prierezová téma sa prelína viacerými vzdelávacími oblasťami a vyučovacími predmetmi. Vzájomným prepojením, rozšírením, upevňovaním a systematizáciou vedomostí, špeciálnych návykov a zručností upozorňujeme žiakov na súvislosti medzi poznatkami, ktoré si už osvojili, pretože len tak dokážu skutočne pochopiť globálne problémy. Pochopenie je základnou podmienkou aktívneho prístupu žiakov k efektívnej ochrane a udržateľnému stavu životného prostredia. Hlavnými úlohami ENV je:

- zapojenie sa do projektov Ekostopa, Enviróza, a tiež do programu Zelená škola,
- nadobudnutie vedomostí v environmentálnej problematike,

- utváranie postojov v environmentálnej problematike vo všetkých predmetoch,
- zapájanie žiakov do rôznych súťaží a aktivít v environmentálnej oblasti,
- vedenie žiakov k zdravému životnému štýlu,
- udržiavanie čistoty v triede, škole, aj v jej okolí,
- spolupráca s príslušnými organizáciami,
- vzdelávanie učiteľov v oblasti environmentálnej výchovy a globálneho vzdelávania, ktoré organizuje MPC.

Metódami a formami práce ENV je:

- uskutočňovanie a dokumentovanie priameho pozorovania životného prostredia v škole a v jej okolí,
- práca s príručkami OCHRANA PRÍRODY VČERA, DNES A ZAJTRA, SVET LÚK A PASIENKOV, SVET LESOV, OBJAVUJEME STROMY A KRY, ZELENÝ BALÍČEK, ODPADY, VODA, ENERGIA, DOPRAVA,
- organizácia vychádzok s využitím prírodných zaujímavostí danej oblasti,
- spolupráca s organizáciou Mestské lesy Krompachy,
- vysádzanie zelene v školskom areáli a pravidelná starostlivosť o ňu, hlavne na vyučovacích hodinách pracovného vyučovania,
- pravidelná starostlivosť a ošetrovanie zelene v triedach a spoločných priestoroch školy,
- triedenie odpadu v škole počas celého roka,
- pôsobenie na žiakov – využívanie významných dní venované ochrane prírody a ochrane zdravia.

Ďalšou prierezovou témou pri edukácii našich žiakov je výchova k ľudským právam, ktorá je celospoločenskou záležitosťou, tak ako to vyplýva z dokumentov vydaných OSN v súvislosti s Dekádou výchovy k ľudským právam. Národný plán je súčasťou realizácie Dekády OSN v SR a z hľadiska stratégie je vypracovaný v súlade s Direktívami OSN. Cieľom výchovy k ľudským právam v školách je osvojiť si vedomosti, zručnosti a postoje, ktoré sú dôležité pre posilňovanie ľudskej dôstojnosti, informovanej a nezávislej participácie na vývoji demokratickej spoločnosti, v súlade s hodnotami, ako sú ľudské práva, rovnosť, pluralita a spravodlivosť.

Cieľom a úlohou výchovy k ľudským právam je motivovať žiakov a viesť ich k záujmu o problematiku ľudských práv, k aktívnemu osvojovaniu si základných pojmov, vedomostí, zručností a návykov v súlade s Národným plánom výchovy k ľudským právam. Ďalšími cieľmi je motivovať a viesť žiakov k aktívnej účasti na živote v demokratickej a občianskej spoločnosti, viesť ich k aktívnemu zapájaniu sa a organizovaniu činností a aktivít školy, formovať postoje na podporu ľudskej dôstojnosti, humanizmu a tolerancie, rozvíjať postoje a hodnoty globálnej solidarity, tolerancie a povedomia hodnoty a ochrany človeka, života, životného prostredia, viesť žiakov k otvorenému vyjadreniu nesúhlasu s porušovaním ľudských práv v akejkoľvek podobe, viesť žiakov k akceptovaniu vlastnej osobnosti a osobnosti druhých ľudí, k obhajovaniu vlastných postojov.

Ciele výchovy k ľudským právam sa realizujú priebežne formou triednych i školských podujatí, a to organizovaním besied, prednášok, prezentácií, súťaží, stretnutí, tematických výstav, zážitkových metód, Olympiádou ľudských práv, návštevou kultúrnych podujatí, nástenkami, ktorých harmonogram tvorí súčasť plánu práce jednotlivých koordinátorov školy. V súlade s Dohovorom o právach dieťaťa monitorujeme správanie sa detí a ich zmeny a zabezpečujeme ich aktívnu ochranu.

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách. Naším cieľom je v duchu humanizmu a so vzdelávaním v oblasti ľudských práv, práv dieťaťa, práv osôb so zdravotným postihnutím, rovnosti muža a ženy a v duchu

demokracie predchádzať všetkým formám intolerancie, diskriminácie, antisemitizmu, extrémizmu, rasizmu či xenofóbie a v oblasti problematiky migrácie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii Multikultúrnej výchovy sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich a akceptovať, ako aj rešpektovať ľudské práva. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti,
- spoznával rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry,
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu,
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí,
- mal možnosť spoznať naše kultúrne dedičstvo a rozvíjal tak svoju kultúrnu identitu.

Naša škola sa každoročne zapája do programu Škola priateľská k deťom.

Jednou z priorit je zefektívnenie mimoškolskej činnosti žiakov a pedagógov. V rámci záujmových útvarov zapájame žiakov do športových a pohybových aktivít, ktoré sa konajú najmä v prírode.

Našu školu pozitívne prezentujeme na mediálnom poli: internet, mestský rozhlas, mestská televízia KROM-SAT a regionálne médiá.

3 Dosiahnutý stupeň vzdelania

Variant A, B, C

Úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov získa žiak primárne vzdelanie. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

3.1 Podmienky prijímania žiakov

Postup pri prijímaní žiakov do ŠZŠ upravuje § 7 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách v znení neskorších predpisov.

Do ŠZŠ sa na základe diagnostických vyšetrení a so súhlasom rodiča alebo inej fyzickej osoby než rodiča, ktorá má žiaka zvereného do osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, alebo so súhlasom zástupcu zariadenia, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, výchovné opatrenie, predbežné opatrenie alebo ochranná výchova, prijímajú žiaci s preukázateľným zdravotným znevýhodnením, ktorí sa vzhľadom na svoje zdravotné znevýhodnenie nemôžu úspešne vzdelávať v základnej škole.

Pred prijatím žiaka so zdravotným znevýhodnením do školy zariadenie výchovného poradenstva a prevencie vykoná diagnostické vyšetrenie žiaka, ktoré je súčasťou podkladov na rozhodnutie o prijatí žiaka do školy.

O prijatí žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, vydaného na základe diagnostického vyšetrenia žiaka. Riaditeľ školy pred prijatím dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

do školy so vzdelávacím programom pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami poučí zákonného zástupcu o všetkých možnostiach vzdelávania jeho dieťaťa.

Žiak so zdravotným znevýhodnením sa prijíma na základe jeho zdravotného znevýhodnenia zdokumentovaného vo vyplnenom a potvrdenom tlačive schválenom MŠVVaŠ SR (Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky) „Návrh na prijatie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do špeciálnej školy, do špeciálnej materskej školy, do materskej školy, do základnej školy a do strednej školy“, ktoré obsahuje aj správu z diagnostických vyšetrení s určenou diagnózou, odporúčania k výchove a vzdelávaniu žiaka a návrh na prijatie alebo neprijatie žiaka do školy.

Žiaka, ktorý bol prijatý zo základnej školy do základnej školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, možno na základe výsledkov vstupného diagnostického vyšetrenia a po prerokovaní v pedagogickej rade zaradiť do vyššieho ročníka, pričom fyzický vek žiaka nesmie byť nižší než fyzický vek žiakov tohto ročníka.

3.2 Charakteristika žiakov

Podľa § 97 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách v znení neskorších predpisov sa školy pre žiakov s mentálnym postihnutím vnútorne diferencujú na triedy podľa stupňa postihnutia:

- pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia – variant A,
- pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia – variant B,
- pre žiakov s ťažkým stupňom alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia – variant C.

Žiakmi našej školy sú deti s mentálnym postihnutím, väčšinou so stanovenou diagnózou ľahká mentálna retardácia, v menšej miere so strednou a ťažkou mentálnou retardáciou. Vzdelávaní sú podľa učebných osnov variantu A, B alebo C. Takmer všetci žiaci sú obyvateľmi mesta Krompachy. Žiakov prijímame na základe preukázateľného zdravotného znevýhodnenia. Neodmysliteľnou súčasťou je psychologické vyšetrenie so záverom minimálne ľahká mentálna retardácia a špeciálnopedagogické vyšetrenie, v ktorom špeciálny pedagóg odporúča vzdelávanie dieťaťa v SZŠ, ďalej potvrdzuje, že je to žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a zároveň navrhuje variant vzdelávania, podľa ktorého postupujeme pri výchove a vzdelávaní každého žiaka. Formy a metódy výchovy a vzdelávania prispôbujeme skutočnosti, že naši žiaci vo veľkej miere pochádzajú zo sociálne znevýhodneného prostredia. Oproti minulým rokom stúpa počet žiakov s ťažším postihnutím a od toho sa odvíjajú aj varianty vzdelávania, ktoré sú u týchto žiakov B alebo C.

V posledných rokoch nám pribudli aj žiaci, ktorí okrem mentálneho postihnutia majú aj pridružené postihnutia, a to sluchové, telesné a zrakové. Toto kombinované postihnutie si vyžaduje individuálny prístup pedagóga, ktorý je prispôsobený danému pridruženému postihnutiu. Pri výchove a vzdelávaní žiaka, pre ktorého z rôznych príčin nie je postup podľa učebných osnov optimálny, postupujeme podľa IVP (individuálny vzdelávací program) a túto skutočnosť zaznamenávame do doložky vysvedčenia.

3.3 Kľúčové kompetencie pre 9. a 10. ročník

Kľúčové kompetencie sú viacúčelové (multifunkčné), lebo slúžia na výkon pracovných a mimopracovných (občianskych, spotrebiteľských, rodinných, zdravotných a iných) aktivít v osobnom živote. Majú nadpredmetový charakter a vzájomne sa prelínajú. Sú výsledkom celkového procesu celostného vzdelávania. K ich rozvíjaniu prispieva celý

vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, programové aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimovyučovacej a v mimoškolskej činnosti. Vyvážené rozvíjajú perceptuálno-motorickú, kognitívnu a sociálno-emocionálnu oblasť osobnosti žiaka.

V etape primárneho vzdelávania sú za kľúčové považované: komunikačné spôsobilosti matematická gramotnosť a gramotnosť v oblasti prírodných vied a technológií, spôsobilosti v oblasti digitálnej gramotnosti (informačno-komunikačné technológie), spôsobilosti učiť sa učiť sa, riešiť problémy, ďalej sú to osobné, sociálne a občianske spôsobilosti, spôsobilosť chápať kultúru v kontexte a vyjadrovať sa prostriedkami danej kultúry.

VARIANT A

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre **žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia má osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):**

a) sociálne komunikačné kompetencie

- komunikuje ústnou a písomnou formou primerane jeho schopnostiam, vedomostiam a zručnostiam podľa svojich možností,
- rozumie prejavom neverbálnej komunikácie a reaguje na ne,
- využíva technické prostriedky komunikácie,
- rozumie obsahu písaného textu a obsah dokáže zreprodukovať,
- dokáže určitý čas sústredene počúvať,
- vyjadruje svoj názor,
- počúva, prijíma a rešpektuje názory ostatných,
- vytvára dobré vzťahy s rodičmi, spolužiakmi, učiteľmi a s inými ľuďmi a udržiava ich,
- rieši konflikty,
- je empatický k chorým a starým ľuďom,
- rešpektuje odlišné kultúry,
- správa sa podľa spoločenských pravidiel a noriem,
- je zodpovedný za svoju činnosť aj činnosť skupiny,

b) kompetencie v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- využíva získané matematické zručnosti na riešenie rôznych úloh a životných situácií,
- používa konkrétne a abstraktné myslenie,
- rozumie základným pojmom z matematiky a prírodných vied,
- chápe základné prírodné javy, porovnáva a objavuje vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- je zodpovedný voči prírode a chráni ju,

c) kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- používa informačno-komunikačné technológie pri učení sa,
- zhromažďuje informácie z kníh, časopisov, encyklopédií, z médií a internetu,
- používa vyučovacie programy,
- chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- pozná riziká spojené s využívaním internetu a IKT,

d) kompetencia učiť sa učiť sa

- pracuje samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- je aktívny v individuálnom a skupinovou učením,
- hodnotí svoje výsledky aj výsledky iných,
- získané vedomosti uplatňuje v rôznych situáciách,
- uvedomuje si význam učenia sa pre uplatnenie sa na pracovnom trhu,

e) kompetencia riešiť problémy

- rozpozná problémové situácie a navrhuje riešenia podľa svojich možností,

- dokáže privolať potrebnú pomoc,

f) osobné, sociálne a občianske kompetencie

- uvedomuje si vlastné potreby a možnosti,
- dokáže odhadnúť dôsledky svojich činov,
- chráni svoj život a život druhých,
- aktívne trávi voľný čas,
- pozná svoje povinnosti, rešpektuje a prijíma príkazy kompetentných osôb,
- dokáže vysloviť svoj názor, rešpektuje názor druhých ľudí,
- uvedomuje si svoje práva a práva iných ľudí,
- spolupracuje v skupine,
- je tolerantný k iným ľuďom, k ich kultúre a vierovyznaniu,
- svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,

g) kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať základné druhy umenia,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu,
- správa sa primerane okolnostiam,
- dokáže upraviť svoj zovňajšok a rešpektuje vkus ostatných ľudí,
- uvedomuje si význam umenia,
- cení si kultúrno-historické dedičstvo,
- rešpektuje ľudové tradície a prejavy iných kultúr.

VARIANT B

Absolvent primárneho vzdelania stredným stupňom mentálneho postihnutia má osvojené nasledovné kľúčové kompetencie (spôsobilosti):

a) sociálne komunikačné kompetencie

- vyjadruje sa ústnou a písomnou formou primerane podľa svojich možností,
- rozumie prejavom neverbálnej komunikácie a reaguje na ne,
- využíva technické prostriedky komunikácie,
- rozumie obsahu písaného textu a obsah dokáže zreprodukovať,
- dokáže určitý čas sústredene počúvať,
- vyjadruje svoj názor,
- vytvára dobré vzťahy s rodičmi, spolužiakmi, učiteľmi a s inými ľuďmi,
- rieši konflikty za pomoci dospelých,
- je empatický k chorým a starým ľuďom,
- rešpektuje dospelých ľudí,
- správa sa podľa spoločenských pravidiel a noriem,

b) kompetencie v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- využíva získané matematické zručnosti na riešenie rôznych úloh a životných situácií,
- používa konkrétne myslenie,
- rozumie základným pojmom z matematiky a prírodných vied,
- chápe základné prírodné javy, porovnáva vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- je zodpovedný voči prírode a chráni ju,

c) kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- využíva základné informačno-komunikačné technológie,
- ovláda základy práce s počítačom,
- používa elementárne vyučovacie programy,
- chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,

d) kompetencia učiť sa učiť

- má osvojené základy čítania, písania, počítania a využíva ich k vzdelávaniu,
- pracuje s pomocou učebníc, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- teší sa zo svojich výsledkov a aj z výsledkov iných,
- získané vedomosti, zručnosti a návyky uplatňuje v praktických situáciách,
- používa termíny, znaky a symboly v každodenných situáciách,

e) kompetencia riešiť problémy

- opíše problém a vyhladá pomoc,
- dokáže privolať potrebnú pomoc,

f) osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

- uvedomuje si vlastné potreby a možnosti,
- čiastočne dokáže odhadnúť dôsledky svojich činov,
- uvedomuje si svoje práva a aj povinnosti,
- pozná svoje povinnosti, rešpektuje a prijíma príkazy kompetentných osôb,
- dokáže vysloviť svoj názor, rešpektuje názor ostatných,
- spolupracuje v skupine,
- je tolerantný k druhým ľuďom,
- chráni svoje zdravie,

g) kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- vníma krásu umeleckých diel a ľudových tradícií ako produktov ľudskej práce,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu,
- správa sa primerane okolnostiam,
- dokáže upraviť svoj zovňajšok,
- nepoškodzuje kultúrno-historické dedičstvo,
- pozná ľudové tradície.

VARIANT C

Absolvent by mal dosiahnuť čo najširší a najrozsiahlejší záber v jednotlivých oblastiach podľa jeho individuálnych psychických a fyzických možností a schopností. Čiastočne až úplne samostatne vykonávať sebaobslužné činnosti (signalizovať potrebu, hygienické návyky, spolupracovať pri obliekaní a vyzliekaní, stolovať). Mať vybudované sociálne vzťahy v užšom (trieda, škola, učitelia, asistenti, spolužiaci) a širšom (mimo zariadenia školy) sociálnom prostredí. Úroveň vedomostí je ovplyvnená individuálnymi možnosťami a schopnosťami žiaka (intelekt, pridružené postihnutia). Absolvent na základe výsledkov svojich individuálnych schopností sa môže zaradiť do praktickej školy (podľa možností a schopností jednotlivcov). Absolvent programu primárneho vzdelávania získa predpoklady, aby v rámci svojich možností dokázal komunikovať, spolupracovať. Má osvojené základy používania materinského, štátneho jazyka, základy sebaobslužných činností, má osvojené tieto kľúčové **kompetencie (spôsobilosti)**:

a) sociálne komunikačné kompetencie

- vyjadruje sa ústnou a písomnou formou podľa svojich možností,
- rozumie hovorenému slovu v materinskom jazyku,
- dokáže určitý čas počúvať,
- dokáže reagovať a vyjadriť svoj názor,

b) kompetencie v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- používa základné matematické myslenie na riešenie životných situácií,

c) kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- používa základné informačno-komunikačné technológie,

- používa vyučovacie programy s pomocou,
- d) kompetencia učiť sa učiť**
- osvojuje si postupy na získavanie nových poznatkov,
 - teší sa zo svojich výsledkov,
- e) kompetencia riešiť problémy**
- vníma problémové situácie a s pomocou ich skúša riešiť,
- f) osobné, sociálne a občianske kompetencie**
- uvedomuje si svoje potreby a možnosti,
 - uvedomuje si svoje práva a povinnosti,
 - má osvojené základy pre spoluprácu v skupine,
 - svojím konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom v triede,
 - je pripravený na život tak, aby sa dokázal s podporou zaradiť do života,
 - vyjadruje svoje pocity a prejavuje čo najviac samostatnosti v sociálnom prostredí,
- g) kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry**
- dokáže sa vyjadrovať prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
 - dokáže upraviť svoj zovňajšok s pomocou.

3.4 Profil absolventa 1. - 8. ročník

VARIANT A

Absolvent má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti v rámci svojich možností s prihliadnutím na mieru zdravotného znevýhodnenia.

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia na primeranej úrovni disponuje týmito kľúčovými kompetenciami:

- pozná a uplatňuje také techniky učenia sa, ktoré mu umožnia získať dané vedomosti a zručnosti v jednotlivých predmetoch vzdelávacieho programu,
- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti v štátnom jazyku,
- rozumie obsahu písaného textu a dokáže ho ústne zreprodukovať na primeranej úrovni,
- vie samostatne písomne komunikovať s ohľadom na vývin jemnej motoriky a úroveň zrakovo-motorickej koordinácie,
- využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií,
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- chápe dôležitosť ochrany svojho života a zdravia,
- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností,
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať,
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti a zároveň rešpektuje práva iných.

VARIANT B

Absolvent primárneho stupňa vzdelania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej a kultúrnej gramotnosti na elementárnej úrovni.

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia disponuje na primeranej úrovni s nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- vyjadruje sa ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- rozumie obsahu jednoduchého písaného textu a dokáže ho ústne zreprodukovať,
- zvláda jednoduchou formou písomnú komunikáciu,
- je schopný vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne myslenie,
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- využíva základné formy informačnej a komunikačnej technológie,
- ovláda elementárne spôsoby práce s počítačom,
- ovláda základy čítania, písania, počítania a využíva ich k svojmu vzdelávaniu,
- dokáže pracovať s pomocou učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- dokáže popísať problém, vie na koho sa môže obrátiť o pomoc pri riešení problémov,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr,
- uvedomuje si, že má svoje práva a aj povinnosti a zároveň rešpektuje práva iných.

VARIANT C

Absolvent by mal dosiahnuť čo najširší a najrozsiahlejší záber v jednotlivých oblastiach podľa jeho individuálnych psychických a fyzických možností a schopností s prihliadnutím na stupeň postihnutia.

Čiastočne až úplne samostatne vykonávať rôzne sebaobslužné činnosti - signalizovať potrebu, základné hygienické návyky, spolupracovať pri obliekaní, vyzliekaní a obúvaní či vyzúvaní, stolovanie a pod.

Mať vybudované sociálne vzťahy v užšom sociálnom prostredí - trieda, škola, učitelia, asistenti, spolužiaci atď. a širšom sociálnom prostredí – mimo školy.

Úroveň vedomostí je ovplyvnená individuálnymi možnosťami a schopnosťami žiaka (intelekt, pridružené postihnutia).

Absolvent na základe výsledkov svojich individuálnych schopností sa môže zaradiť do praktickej školy na základe svojich možností a schopností .

Absolvent programu primárneho vzdelávania disponuje v rámci svojich schopností týmito kľúčovými kompetenciami:

- vyjadruje sa ústnou, písomnou formou podľa svojich schopností, adekvátne stupňu postihnutia,
- v materinskom jazyku na prijateľnej úrovni rozumie hovorenému slovu (textu),
- dokáže určitý čas počúvať, reagovať a vyjadriť svoj názor,
- dokáže používať základné matematické myslenie na riešenie rôznych životných situácií podľa svojich schopností,
- využíva základné informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- komunikuje pomocou elektronických médií s pomocou učiteľa,

- osvojuje si postupy potrebné na získavanie nových poznatkov,
- teší sa z vlastných výsledkov,
- vníma problémové situácie v triede, oboznamuje sa s nimi, s pomocou pedagóga sa ich pokúša riešiť,
- uvedomuje si svoje vlastné potreby a využíva svoje možnosti,
- je oboznámený so základnými pravidlami a zvykmi súvisiacimi s úpravou zovňajšku človeka.

4 Vlastné zameranie školy

Naša škola je školou, v ktorej žiaci získavajú vedomosti v oblasti všeobecno-vzdelávacích predmetov. Výchova a vzdelávanie smeruje k príprave žiakov na život, ktorý v dnešnej dobe prináša množstvo problémov, ktoré je potrebné riešiť. Považujeme za úspech, ak sa naši žiaci dokážu zaradiť do bežného života tak, aby boli schopní tvorivo myslieť a pohotovo a úspešne riešiť problémy.

Jedným z našich princípov je podporiť talent a záujmy žiakov. V našom prípade školu navštevuje vysoké percento Rómov a talent a záujmy žiakov sa pohybujú v oblasti pohybu, spevu, tanca a recitácie. Týmto princípom sa uberá aj mimoškolská činnosť.

Ďalším cieľom je skvalitnenie spolupráce s rodičmi. V tomto prípade sa snažíme o väčšiu informovanosť rodičov o aktivitách školy a zároveň v nich prebúdzajú záujem o ich účasť a spoluprácu pri týchto aktivitách. V neposlednom rade je našim cieľom zvýšiť ich záujem o profesijnú orientáciu svojich detí, aby pochopili zmysel a význam ďalšieho štúdia žiakov na odbornom učilišti po ukončení školskej dochádzky.

Keďže žiaci, ktorí navštevujú našu školu pochádzajú zo sociálne znevýhodneného a málo podnetného prostredia chceme, aby aspoň v rámci vyučovania mali možnosť zvýšiť svoju gramotnosť v oblasti IKT.

Dôležitým faktorom je vytvorenie príjemnej atmosféry v triedach a v celej škole. K tomu patrí aj ďalší princíp, a to, aby každý žiak mal možnosť prejaviť sa, aby sa žiaci v škole cítili príjemne a chodili na vyučovanie s očakávaním niečoho nového a zaujímavého.

Chceme dať šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a umožniť mu zažiť úspech.

Naším princípom je viesť žiakov k tvorivému a kritickému mysleniu, naučiť ich tímovo pracovať, komunikovať medzi sebou, vzájomne sa rešpektovať a vychovávať ich k zodpovednosti a samostatnosti.

Pri formulovaní cieľov školy vychádzame z § 4 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zo vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím ISCED 1 – primárne vzdelávanie.

Dlhodobé ciele školy:

- zvýšiť atraktivitu školy pre žiakov, učiteľov a rodičov,
- zamerať sa na klímu školy, zvýšiť kvalitu života v škole,
- vychovávať žiakov k zdravému životnému štýlu,
- zlepšovať výchovno-vzdelávacie výsledky žiakov,
- zlepšiť spoluprácu s rodičmi, zvýšiť záujem rodičov o činnosť školy a získať ich podporu,
- zlepšiť záujem žiakov o školu a tak dosiahnuť zlepšenie školskej dochádzky,
- vnútorné predpisy školy vytvárať tak, aby boli účinné, jasné a v súlade s platnou legislatívou,
- tlmieť, prípadne odstrániť negatívne vplyvy prostredia,

- zo strany vedenia školy zavádzať konštruktívne zmeny a dbať na dobré meno školy,
- udržiavať dobrú spoluprácu so zriaďovateľom a verejnosťou,
- vyhľadávať, rozvíjať a podporovať u žiakov ich prednosti, talent a následne ich pripravovať na rôzne súťaže,
- venovať sa rozvoju čitateľskej gramotnosti a komunikatívnosti,
- rozvíjať kultúrne a národné hodnoty, občiansku zodpovednosť a rozvíjať komunikáciu v štátnom jazyku,
- vytvárať pre žiakov prostredie s informačno-komunikačnými technológiami pre využitie v spoločnosti,
- rozvíjať a podporovať u žiakov mimo vyučovacie aktivity, záujmovú činnosť,
- poskytovať mnohostrannú starostlivosť deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia a podporovať ich školskú úspešnosť,
- skvalitňovať konzultačné služby pre žiakov a rodičov,
- realizovať aktivity zamerané na výchovu k manželstvu a rodičovstvu, na potláčanie negatívnych javov (fajčenie, alkohol, drogy, omamné látky, delikvencia, kriminalita, rasová neznášanlivosť, intolerancia a pod.), na multikultúrnu výchovu, na sexuálnu výchovu, na environmentálnu výchovu a globálne vzdelávanie, na profesijnú orientáciu a na podporu zvýšenia finančnej gramotnosti,
- zaviesť opatrenia na ochranu žiakov pred šikanovaním,
- viesť žiakov k dodržiavaniu vnútorného školského poriadku školy, zásad slušného správania aj mimo vyučovania.

4.1 Projekty

Zamestnanci školy sa každoročne aktívne zapájajú do rôznych projektov. Výzvy na podávanie žiadostí zverejňuje MŠVVaŠ SR priebežne počas kalendárneho roka na svojom webovom sídle. Okrem týchto projektov sa škola zapája aj do projektov, ktoré vyhlasujú rôzne inštitúcie a organizácie.

V školskom roku 2018/2019 sa pedagogickí zamestnanci zapoja do týchto projektov: Recyklohry, Zober loptu nie drogy, Zelená škola, E-twinning - Európa v škole, Enviróza, Ekostopa, Červené stužky, projekt Orange, Recykluj a vyhraj, Domestos, Kamoši z webu, Záložka do knihy, Strom života, Tajný život mesta, Eko-alarm, Škola priateľská k deťom a Misia Modrá planéta s Kozmixom.

V školskom roku 2018/2019 plníme úlohy z programu Škola priateľská k deťom. Cieľom programu je vytvoriť v škole také prostredie, v ktorom sa každé dieťa cíti bezpečne, dobre, sebaisto a do ktorého chodí s radosťou. Práva dieťaťa sú v centre záujmu, participácia, rešpekt, zodpovednosť sú kľúčové, celoškolský prístup je podmienkou. Škola priateľská k deťom nielen učí o právach dieťaťa, ale nimi aj žije. Nastavuje rámec fungovania, medzi deťmi, pedagógmi a rodičmi. Je im poskytnutý priestor na vyjadrenie ich názorov, navzájom sa učia tolerancii, svojim právam ako aj zodpovednosti voči druhým. Učitelia sa snažia pristupovať k žiakom korektne. Rešpektovanie a výučba práv, názorov, návrhov a pripomienok je jedným zo základných smerov stratégie školy. Princípom je viesť žiakov k tvorivému a kritickému mysleniu, naučiť ich tímovo pracovať, komunikovať medzi sebou, vzájomne sa rešpektovať, vychovávať ich k zodpovednosti a samostatnosti.

Úspešnosť a účasť v ďalších projektoch je zdokumentovaná každoročne v Správe o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy.

4.2 Spolupráca s rodičmi, sociálnymi partnermi a inými subjektmi

Spolupráca školy s rodičmi má svoje špecifiká. Od skutočnosti, že väčšina našich žiakov doteraz pochádzali a pochádzajú zo sociálne znevýhodneného a málo podnetného prostredia sa odvíja aj nezáujem rodičov a ich následná nedostatočná spolupráca so školou.

Celkom počas školského roka sa ZRŠ schádza 4-krát, a to podľa potreby v rámci celej školy, ako celoškolské alebo v rámci tried ako triedne ZRŠ.

V zmysle zákona máme v škole zriadenú Radu školy, ktorej zloženie je určené našim zriaďovateľom. Rada školy zasadá 4-krát ročne a jej činnosť sa riadi schváleným štatútom.

Škola úzko spolupracuje s ČŠPP (Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva) v Spišskej Novej Vsi, keďže odbornú starostlivosť poradenské zariadenia poskytujú podľa územnej pôsobnosti. Spomínané ČŠPP poskytuje našim žiakom starostlivosť, ktorá zahŕňa vykonávanie špeciálno-pedagogických a psychologických vyšetrení. Okrem ČŠPP škola spolupracuje s ÚPSVaR (Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny), s mestom Krompachy, mestskou políciou, OO PZ SR (Obvodné oddelenie Policajného zboru Slovenskej republiky) Krompachy, s pediatrom a gynekológom.

Škola v rokoch 2008 a 2009 podpísala dohody s partnermi pre spoluprácu, v ktorých partner vyhlasuje oficiálnu spoluprácu so školou a pomoc pri propagácii aktivít školy. Škola vyhlasuje v tejto dohode oficiálnu spoluprácu s partnerom a propagáciu loga na webovej stránke školy. Dohoda s partnerom pre spoluprácu bola uzatvorená s týmito osobnosťami, spoločnosťami a organizáciami:

- MUDr. Jiří Kozel – stomatológ,
- Rímskokatolícka cirkev – farnosť Krompachy,
- Mestská polícia Krompachy,

Na zistenie úrovne stavu školy a spokojnosti rodičov a žiakov využívame stretnutia s rodičmi na Dni otvorených dverí, na stretnutiach rodičovských združení, zasadnutiach rady školy, triednych rodičovských združení a na stretnutiach rodičov so zamestnancami v rámci školských a mimoškolských akcií.

4.3 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Z dôvodu, aby bola zaistená bezpečnosť a ochrana zdravia pri výchove a vzdelávaní má škola vypracovanú vhodnú štruktúru práce a odpočinku a vhodný režim vyučovania s prispôbením na aktuálny stav školy, čo sa týka priestorových možností a dvojzmennej prevádzky nasledovne:

- v prípravnom až štvrtom ročníku sa vyučuje v jednom slede najviac päť vyučovacích hodín, v piatom až deviatom ročníku sa vyučuje v jednom slede najviac šesť vyučovacích hodín,
- v dopoludňajšej zmene trvá 1. až 5. vyučovacia hodina 45 minút, 6. vyučovacia hodina trvá 40 minút z dôvodu dvojzmennej prevádzky, kedy začiatok popoludňajšieho vyučovania je o 13.30 hod.,
- v popoludňajšej zmene trvá každá vyučovacia hodina 40 minút z dôvodu, aby ukončenie popoludňajšieho vyučovania bolo najneskôr o 18.00 hod.,

Škola momentálne neuplatňuje iné spôsoby organizácie vyučovania členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaradovaním a organizovaním prestávok, blokové vyučovanie a iné organizačné formy.

Pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo nej postupuje škola podľa platnej legislatívy a vnútorných predpisov. Pri organizovaní výletov, exkurzií a výcvikov je dôležitou súčasťou informovaný súhlas zákonného zástupcu žiaka.

Bezpečnosť a ochrana zdravia žiakov a pedagogických zamestnancov pri vzdelávaní je zaistená podľa platných noriem nasledovne:

- všetky triedy sú vybavené školským výškovo nastaviteľným nábytkom, ktorý je každoročne po prvom vyučovacom dni školského roka výškovo nastavený tak, aby zodpovedal výške žiakov,
- triedy majú zabezpečené dostatočné denné svetlo,
- ochrana pred priamym slnečným svetlom je zabezpečená žalúziami, osvetlenie učební je dostatočne zabezpečené neónovými svietidlami,
- vykurovanie na Ul. SNP 49 je ústredné plynovým kotlom, na Lorencovej ulici č. 45 sa vykuruje elektrickými pecami,
- vetranie sa realizuje v zmysle prevádzkového poriadku minimálne 2 krát denne a následne podľa potreby, v prípade výskytu pandémie chrípky postupujeme podľa pokynov zapracovaných vo vnútornom predpise č. 2/2018 Plán opatrení pre prípad pandémie chrípky,
- všetky nebezpečné predmety a priestory sú výrazne označené a pravidelne je realizovaná kontrola dodržiavania predpisov BOZP,
- lekárnicky sú umiestené v obidvoch budovách školy v zborovniach, ich obsah je pravidelne kontrolovaný koordinátorom prvej pomoci a v prípade potreby dopĺňaný o chýbajúci zdravotnícky materiál, na lekárnčkách sú uvedené kontakty na - linku tiesňového volania, hasičov, rýchlu zdravotnícku pomoc, štátnu políciu, mestskú políciu, linku detskej dôvery, linku detskej istoty, detskú linku záchranu,
- v škole a jej priestoroch sa prísne dodržiava zákaz fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok, tento zákaz platí aj na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.

5 Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania

Variant A má deväť ročníkov s možnosťou zriadenia prípravného ročníka.

Variant B má desať ročníkov s možnosťou zriadenia prípravného ročníka, ktoré sú rozčlenené na stupne. Nižší stupeň a stredný stupeň sú trojročné, vyšší stupeň a pracovný stupeň sú dvojročné.

Variant C má desať ročníkov s možnosťou zriadenia prípravného ročníka a vzdelávanie sa uskutočňuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu. Vyučovací čas žiaka je 20 hodín týždenne.

V škole nie je zriadený prípravný ročník.

Triedu možno zriadiť pre najmenej štyroch žiakov. Podrobnosti o počte žiakov v triedach základnej školy pre žiakov s mentálnym postihnutím určuje § 5 ods. 2 písm. a) vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách v znení neskorších predpisov.

Variant A

Najvyšší počet žiakov v triede pre žiakov s mentálnym postihnutím – variant A je stanovený nasledovne:

- prípravný a prvý ročník 6 žiakov,
- druhý až piaty ročník 8 žiakov,
- šiesty až deviaty ročník 10 žiakov.

Variant B

Najvyšší počet žiakov v triede pre žiakov s mentálnym postihnutím – variant B je stanovený nasledovne:

- prípravný až piaty ročník 6 žiakov,
- šiesty až desiaty ročník 8 žiakov.

Škola zabezpečuje optimálny režim výchovno-vzdelávacej činnosti s ohľadom na vekové možnosti a špeciálne potreby žiakov. Optimalizujeme v čo najvyššej miere režim školy v súlade s potrebami žiakov a ich bezpečnosti a pri vzdelávacom procese uplatňujeme čo najvhodnejšie metódy, formy a prístupy.

Variant C

Najvyšší počet žiakov v triede pre žiakov s mentálnym postihnutím – variant C je stanovený nasledovne:

- prípravný až piaty ročník 5 žiakov,
- šiesty až desiaty ročník 6 žiakov.

Vyučovacie hodina má 45 minút. Vyučujúci uplatňuje individuálny prístup za pomoci asistenta učiteľa v plnom rozsahu vyučovacích hodín.

Ďalšiu úpravu najvyššieho počtu žiakov v triede stanovuje § 5 ods. 3, 4, 5, 6 vyhlášky č. 322/2008 o špeciálnych školách v znení neskorších predpisov.

Výchova a vzdelávanie sa v škole organizuje dennou formou štúdia. Denná forma štúdia sa uskutočňuje ako poldenná. Poldenné vzdelávanie je organizované v dopoludňajších alebo v odpoľudňajších hodinách v rozsahu piatich pracovných dní v týždni.

Výchova a vzdelávanie žiakov v škole sa prispôsobuje ich špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám, na základe ktorých sa môže škola vnútorne diferencovať podľa druhu a stupňa zdravotného znevýhodnenia žiakov.

Pri výchove a vzdelávaní žiakov so zdravotným znevýhodnením – mentálnym postihnutím, sa postupuje podľa vzdelávacích programov pre žiakov s mentálnym postihnutím. Ak zdravotné znevýhodnenie žiakovi neumožňuje, aby sa vzdelával podľa vzdelávacieho programu, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý rešpektuje jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby.

Výchova a vzdelávanie v škole sa uskutočňuje s využitím špeciálnych učebných pomôcok a kompenzačných pomôcok, ktoré spolu s učebnicami a špeciálne upravenými učebnými textami podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka poskytuje škola bezplatne.

Asistenti učiteľa pomáhajú žiakom prekonávať bariéry vyplývajúce z ich zdravotného znevýhodnenia.

5.1 Špecifiká výchovy a vzdelávania

Variant A, B

Vzhľadom na to, že pracovné vyučovanie má vo výchovno-vzdelávacom procese dôležité postavenie a naša škola nemá priestory na zriadenie dielní, snažíme sa zabezpečiť plnenie učebných plánov v najvyššej možnej miere, pokiaľ nám to naše podmienky dovoľujú.

Na tomto základe sú upravené aj TVVP, témy sú zamerané na takú činnosť, aby ju bolo možné vykonať aj bez vybavenia, ktoré sa bežne nachádza v dielni určenej na pracovné vyučovanie.

Špecifické je aj vyučovanie predmetu telesná výchova, keďže škola nemá k dispozícii telocvičňu ani športové ihrisko s predpísanými rozmermi na rôzne druhy loptových hier. Telesná výchova sa v prípade priaznivého počasia vyučuje väčšinou na školskom dvore, kde sú basketbalové koše, malé bránky, stĺpy na volejbalovú sieť, občas sa vyučuje alternatívne mimo areálu školy. V prípade nepriaznivého počasia sa vyučuje v priestoroch školy, kedy vyučujúci prispôsobuje náročnosť športovej činnosti priestorom s maximálnym úsilím splniť ciele vyučovacej hodiny.

V prípade ak má žiak ťažkosti s osvojením si predpísaného učiva, vyučujúci uplatňuje individuálny prístup, prípadne rôzne formy a metódy vyučovania. Pri pretrvávajúcich ťažkostiach škola podá návrh na rediagnostiku príslušnému ČŠPP. Po uskutočnení rediagnostiky a po konzultácii s odborným zamestnancom ČŠPP škola prijme navrhnuté opatrenia – vypracuje žiakovi individuálny vzdelávací program z príslušného predmetu, alebo ak má ťažkosti vo viacerých predmetoch preradí ho na návrh ČŠPP do iného variantu vzdelávania, všetko po informovanom súhlase zákonného zástupcu žiaka.

Variant B

Výchovu a vzdelávanie zameriavame na maximálne možný rozvoj žiakov po každej stránke, aby sme ich čo najoptimálnejšie pripravili na život v spoločnosti a zároveň pripravili na ďalšie vzdelávanie v praktickej škole.

Variant C

Žiaci sa vzdelávajú podľa individuálnych vzdelávacích programov. Vyučovanie sa delí na vzdelávaciu a relaxačnú časť. Pri výchove a vzdelávaní žiaka intenzívne pomáha na vyučovaní asistent učiteľa.

6 Učebné osnovy

Kvôli veľkému rozsahu uvádzame učebné osnovy v prílohách. Prílohu A.1 tvoria učebné osnovy pre variant vzdelávania A. Príloha A.2 obsahuje učebné osnovy pre variant vzdelávania B. V prílohe A.3 sa nachádzajú učebné osnovy pre variant C.

Obsah vyučovacích predmetov a mimoškolských aktivít tvoria aj prierezové témy. Využívame tieto prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova a globálne vzdelávanie, mediálna výchova, multikultúrna výchova, dopravná výchova, ochrana života a zdravia, finančná gramotnosť, zdravý životný štýl, ľudské detské práva, digitálna gramotnosť, bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, požiarne ochrana, civilná ochrana, výchova k manželstvu a rodičovstvu, bezpečnosť a prevencia, regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, prevencia obezity, čitateľská gramotnosť, boj proti extrémizmu, výchova k občianstvu.

Charakteristiky jednotlivých prierezových tém pre varianty vzdelávania A, B, C sú uvedené v prílohe B. V prílohe C uvádzame charakteristiky vyučovacích predmetov pre všetky varianty vzdelávania.

6.1 Učebné zdroje

Škola disponuje potrebnými kompenzačnými a učebnými pomôckami v rámci našich možností, napr. árijská stolička, invalidné vozíky, načúvacie aparáty pre daný typ zdravotne znevýhodnených žiakov.

Na podporu a aktivitu vyučovania a učenia žiakov sa používajú: učebnice, pracovné zošity, literatúra pre deti a mládež, internet, hry, makety, rôzne písacie nástroje.

Hlavným zdrojom poznania sú jednoduché pozorovania prírody a spoločenského diania na vychádzkach, v kútiku živej prírody, pri sledovaní a vedení kalendára prírody; jednoduché pokusy a praktické činnosti, premietanie diapozitívov a filmových slučiek, prednášky a besedy, vychádzky a exkurzie.

Na podporu a aktivitu vyučovania a učenia žiakov sa používajú edukačné CD, DVD, dokumentárne filmy, kútik živej prírody, literatúra, internet, obrazový materiál, makety, atlasy, herbár, mapy, elektrické spotrebiče, reálne predmety, pravítka, kružidlá, Orffove inštrumenty, elektronické miniharmónium, telocvičné náradie, interaktívne tabule, dataprojektory, televízne prijímače, počítače, notebooky.

7 Učebný plán

Vymedzené voliteľné (disponibilné) hodiny určuje rámcový učebný plán. V našom školskom vzdelávacom programe navyšujeme hodinovú dotáciu existujúcim vyučovacím predmetom štátneho vzdelávacieho programu vychádzajúc z požiadaviek rodičov a špecifických potrieb školy, vytýčených cieľov, prierezových tém a koncepcie rozvoja školy.

Variant A

- v dopoludňajšej zmene má 1. až 5. vyučovacia hodina 45 minút, 6. vyučovacia hodina má 40 minút z dôvodu dvojzmennej prevádzky, kedy začiatok popoludňajšieho vyučovania je o 13.30 hod.,
- v popoludňajšej zmene má každá vyučovacia hodina 40 minút z dôvodu, aby ukončenie popoludňajšieho vyučovania bolo najneskôr o 18.00 hod.,
- v 5. až 9. ročníku sa vyučovací predmet pracovného vyučovania vyučuje v skupinách s maximálnym počtom 6 žiakov oddelene pre dievčatá a chlapcov, v prípade potreby sa skupiny utvárajú zo žiakov najbližších ročníkov,
- v 5. až 9. ročníku sa vyučovací predmet telesnej výchovy a telesnej a športovej výchovy vyučuje oddelene pre chlapcov a dievčatá, v prípade potreby sa skupiny utvárajú zo žiakov najbližších ročníkov, počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede príslušného, resp. najnižšieho ročníka,
- vyučovací predmet pracovné vyučovanie sa môže vyučovať v dvojhodinových celkoch v prípade ak je potrebné optimalizovať rozvrh hodín s prihliadnutím na psychohygienické zásady a organizáciu školy.

Variant B

- v dopoludňajšej zmene má 1. až 5. vyučovacia hodina 45 minút, 6. vyučovacia hodina má 40 minút z dôvodu dvojzmennej prevádzky, kedy začiatok popoludňajšieho vyučovania je o 13.30 hod.,
- v popoludňajšej zmene má každá vyučovacia hodina 40 minút z dôvodu, aby ukončenie popoludňajšieho vyučovania bolo najneskôr o 18.00 hod.,
- vyučovaciu hodinu rozvíjanie komunikačných schopností zabezpečujú dvaja pedagogickí zamestnanci,
- v 5. až 9. ročníku sa vyučovací predmet pracovného vyučovania vyučuje v skupinách s maximálnym počtom 6 žiakov oddelene pre dievčatá a chlapcov, v prípade potreby sa skupiny utvárajú zo žiakov najbližších ročníkov,
- v 5. až 9. ročníku sa vyučovací predmet telesnej výchovy a telesnej a športovej výchovy vyučuje oddelene pre chlapcov a dievčatá, v prípade potreby sa skupiny utvárajú zo žiakov najbližších ročníkov, počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede príslušného, resp. najnižšieho ročníka,
- vyučovací predmet pracovné vyučovanie sa môže vyučovať v dvojhodinových celkoch v prípade ak je potrebné optimalizovať rozvrh hodín s prihliadnutím na psychohygienické zásady a organizáciu školy..

Variant C

- v dopoludňajšej zmene má 1. až 5. vyučovacia hodina 45 minút, 6. vyučovacia hodina má 40 minút z dôvodu dvojzmennej prevádzky, kedy začiatok popoludňajšieho vyučovania je o 13.30 hod.,
- v popoludňajšej zmene má každá vyučovacia hodina 40 minút z dôvodu, aby ukončenie popoludňajšieho vyučovania bolo najneskôr o 18.00 hod.,
- vyučovacia hodina sa delí na vzdelávaciu a relaxačnú časť,

- vyučovací predmet pracovné vyučovanie sa môže vyučovať v dvojhodinových celkoch v prípade ak je potrebné optimalizovať rozvrh hodín s prihliadnutím na psychohygienické zásady a organizáciu školy.

Variant vzdelávania A

Učebný plán pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským na školský rok 2018/2019

Vzdelávacia Oblasť	Vyučovací predmet	Ročník										Spolu
		Prípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		8+1	8+1	8+1	7+1	6+1	6+1	5+2	5+2	5+1	58
	rozvíjanie komunikačných schopností	7										7
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2										2
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	4	4	4	4	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	39
	informatika/informatická výchova						1	1	1	1	1	5
Človek a príroda	vecné učenie	1	1+1	1+1	1+1							4
	fyzika								1	1	1	3
	chémia										1	1
	biológia								1	1	1	3
Človek a spoločnosť	vlastiveda					2+1	2+1	3				7
	dejepis								1	1	1	3
	geografia								1	1	1	3
	občianska náuka								1	1	1	3
Človek a hodnoty	etická/náboženská výchova/náboženstvo		+1	+1	+1	+1	1	1	1	1	1	5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1	1+1	2+1	3+1	4	4	4	4	4	3,5 +0,5	30,5
	svet práce										0,5 +0,5	0,5
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	10
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova/telesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
Základ		18	18	19	20	21	22	23	24	24	25	214
Voliteľné (disponibilné) hodiny		2	4	4	4	4	4	3	4	4	4	37
Spolu		20	22	23	24	25	26	26	28	28	29	251

- navýšený počet o disponibilné hodiny je označený cez znamienko + červenou farbou
- reformné ročníky sú zvýraznené vyfarbením celých buniek modrou farbou

Variant vzdelávania B

Učebný plán pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským na školský rok 2018/2018

Vzdelávacia Oblasť	Vyučovaci predmet	Ročník												
		Prípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Σ	
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	28
	rozvíjanie komunikač- nej schopnosti/rozvíja- nie komunikačných schopností	5	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	2+1	2+1	2+1	2+1	31
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1						8
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2	3	3	3	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	31
	informatika/infor- matická výchova								1	1	1	1	4	
Človek a príroda	vecné učenie	1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	3+1	3+1	3+1	3+1	25	
Človek a hodnoty	etická/náboženská výchova/náboženstvo		+1	+1	+1	+1	1	1	1	1	1	1	6	
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	4	4	4	4	4	4	4	5+1	5+1	4,5 +0,5	4,5 +0,5	47	
	svet práce										0,5 +0,5	0,5 +0,5	1	
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11	
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11	
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova/telesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	22	
Základ		18	18	19	20	20	21	21	22	22	22	22	225	
Voliteľné (disponibilné) hodiny		2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	42	
Spolu		20	22	23	24	24	25	25	26	26	26	26	267	

- navýšený počet o disponibilné hodiny je označený cez znamienko + červenou farbou
- reformné ročníky sú zvýraznené vyfarbením celých buniek modrou farbou

Variant vzdelávania C

Učebný plán pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským na školský rok 2018/2019

Vzdelávacia oblasť	Vyučovaci predmet	Ročník											
		Prípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Σ
Jazyk a komunikácia	rozvíjanie komunikačnej schopnosti/rozvíjanie komunikačných schopností	4	4	4	4	4	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	38
	rozvíjanie sociálnych zručností	2	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	1+1	1+1	1+1	1+1	18
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	15
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	22
	informatika/informatická výchova								0,5 +0,5	0,5 +0,5	0,5 +0,5	0,5 +0,5	2
Človek a príroda	vecné učenie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
Človek a hodnoty	etická/náboženská výchova/náboženstvo		+1	+1	+1	+1	+1	+1	1	1	1	1	4
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	2	2	2	2	3	3	3	2,5 +0,5	2,5 +0,5	2,5 +0,5	2,5 +0,5	27
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
Zdravie a pohyb	zdravotná telesná výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	33
Základ		18	18	18	18	18	17	17	17	17	17	17	192
Voliteľné (disponibilné) hodiny		2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	28
Spolu		20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	220

- navýšený počet o disponibilné hodiny je označený cez znamienko + červenou farbou
- reformné ročníky sú zvýraznené vyfarbením celých buniek modrou farbou

8 Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom v našej škole je štátny jazyk Slovenskej republiky.

9 Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Variant A, B, C

Na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania: „Žiak (žiačka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania.“

Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku uvedú sa do doložky aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzky: „Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku.“

V doložke vysvedčenia žiaka so zdravotným znevýhodnením uvádzame aj ďalšie dôležité skutočnosti, ktoré súvisia s jeho vzdelávaním:

- variant vzdelávania,
- vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho plánu,
- vzdelávanie v zahraničí,
- hodnotenie žiaka za hodnotiace obdobie inou školou,
- ukončenie povinnej školskej dochádzky v nižšom ako poslednom ročníku s uvedením ročníka,
- hodnotenie na základe komisionálnych skúšok.

10 Personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Na efektívnu realizáciu Školského vzdelávacieho programu je škola personálne zabezpečená a vychádza z požiadaviek formulovaných v zákone č. 317/2009 Z. z. o pedagogických a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vedúci pedagogickí zamestnanci

Riaditeľka - spĺňa kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti,
- vykonala 1. kvalifikačnú skúšku,
- spĺňa podmienky dĺžky pedagogickej praxe,
- ukončila funkčné inovačné vzdelávanie,

Zástupkyňa riaditeľky

- spĺňa kvalifikačné predpoklady,
- má uznanú náhradu 1. atestácie absolvovaním rozširujúceho štúdia špeciálnej pedagogiky,
- spĺňa podmienky dĺžky pedagogickej praxe,
- ukončila funkčné vzdelávanie.

Vedúci pedagogickí zamestnanci sú odborne pripravení na riadenie pracovnej skupiny a svoje manažérske zručnosti uplatňujú pre riadení pracovného kolektívu. Zároveň podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov v súlade s plánom kontinuálneho vzdelávania na daný školský rok.

Vedúci pedagogickí zamestnanci vytvárajú a udržiavajú stimulujúce pracovné prostredie a vhodné psychohygienické a materiálne podmienky. V personálnej oblasti rozvíjajú a udržiavajú dobré pracovné vzťahy v rámci pracovného kolektívu a vzťahy k rodičom a žiakom.

V oblasti materiálno-technických podmienok vytvárajú v rámci možností čo najoptimálnejšie podmienky pre realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu.

Pedagogickí zamestnanci

Učitelia

- spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky podľa platnej legislatívy,
- prispôsobujú procesy učenia potrebám a požiadavkám žiakov,
- vytvárajú pozitívnu atmosféru v triede,
- ovládajú spisovnú reč,
- na zefektívnenie edukácie, v rámci možností a záujmu rodičov komunikujú a konzultujú s nimi a radia im,
- v prípade potreby sa radia a konzultujú s odborníkmi.

Asistenti učiteľa

- spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné predpoklady v súlade s platnou legislatívou,
- pracujú v triedach, ktoré navštevujú žiaci so zdravotným znevýhodnením, ktorí majú odporúčanie príslušného ČŠPP na základe závažnosti postihnutia.

Odborní zamestnanci – školský logopéd, školský psychológ, liečebný pedagóg a rehabilitačný pracovník nemajú vytvorené v škole pracovné miesto.

Pomocný zdravotný personál - nemá vytvorené v škole pracovné miesto.

11 Materiálno-technické a priestorové podmienky

V súčasnosti je škola organizačne rozdelená v dvoch budovách, z toho jedna budova sa nachádza blízko centra mesta.

V budove na Ul. SNP je sídlo školy. Na prízemí sa nachádzajú štyri učebne (triedy) určené na riadne vyučovanie, ktoré sú vybavené výškovo nastaviteľným nábytkom. Vzhľadom na nedostatočný priestor v triedach nie je v nich priestor pre relaxáciu, prípadne iné aktivity počas vyučovania. V prípade potreby majú učitelia k dispozícii sedacie vaky, ktoré využívajú najmä pri práci so žiakmi s ťažkým mentálnym postihnutím, prípadne telesným postihnutím. Okrem toho je na poschodí jedna učebňa určená na výučbu informatickej výchovy, ktorá je vybavená počítačmi s príslušným programovým vybavením s množstvom výučbových programov, pričom všetky počítače sú napojené na internet. K ďalším priestorom patrí zborovňa, kde učitelia môžu vykonávať prípravné práce. Rozmerovo veľké učebné pomôcky sú uložené v uzavretej vstavanej skrini v učebni pre informatickú výchovu, učebné pomôcky menších rozmerov sú k dispozícii v skrinkách v zborovni. V zborovni je zároveň skriňa s publikáciami pre učiteľov a žiakov s možnosťou vypožičania. Na poschodí sa ďalej nachádzajú priestory pre vedenie školy a administratívnych zamestnancov, t. j. riaditeľňa, pracovňa zástupkyne riaditeľky a spoločná kancelária ekonómky a hospodárky. Ďalšími priestormi sú sociálne zariadenia pre ženy a mužov, vybavené tekutým mydlom a ostatnými hygienickými potrebami. Dezinfekčný prostriedok pre všetkých zamestnancov sa nachádza v chodbe pred vstupom do WC. Na poschodí v chodbe sú umiestnené skrinky na archív. Na prízemí má svoju uzamykateľnú miestnosť aj upratovačka, kde sú uskladnené čistiace prostriedky a upratovacie náradie. Sociálne zariadenia pre žiakov sú situované v strede prízemia, sú delené pre dievčatá a chlapcov, okrem toho so tu nachádza aj WC pre imobilných žiakov, kde je možný prístup na invalidnom vozíku. Priestor pre odkladanie odevov a obuvi žiakov je hneď vo vchodovej časti do budovy, čo nie je vyhovujúce. Učitelia môžu v priaznivom počasí využiť na výchovno-vzdelávací proces prístrešok, ktorý sa nachádza

vo vonkajšej relaxačnej časti areálu školy, kde sú stoly, lavičky a tabuľa. Pri vstupe do areálu školy ja miestnosť určená na náradie, sklad čistiacich prostriedkov a nábytok na vonkajšie použitie. Vonkajší areál je v maximálnej možnej miere upravený pre využitie pohybových aktivít a športovú činnosť – bránka, basketbalový kôš, volejbalová sieť. Časť je vyhradená aj na pestovateľské práce. Budova je vybavená bezbariérovou toaletou a nájazdom do vchodu. Pre žiakov s ťažkým zdravotným postihnutím je zabezpečená árijská stolička, 2 invalidné vozíky, špeciálna školská stolička, CD prehrávače, modelovacie hmoty.

Budova na Lorencovej ulici je prízemná, nachádzajú sa tam tri učebne (triedy) určené na riadne vyučovanie a sú všetky vybavené nastaviteľným nábytkom. Tieto triedy sú dostatočne priestrané, preto je v nich možné relaxovať aj uskutočňovať nenáročné pohybové aktivity. Je tam zriadená jedna učebňa určená na výučbu informatickej výchovy, ktorá je vybavená počítačmi s príslušným programovým vybavením s množstvom výučbových programov, pričom všetky počítače sú napojené na internet. V tejto učebni sa nachádza aj uzatvorený regál na uskladnenie učebníc. K ďalším priestorom patrí zborovňa, kde učitelia môžu vykonávať prípravné práce. Rozmerovo veľké učebné pomôcky sú uložené v uzavretej vstavanej skrini v učebni pre informatickú výchovu, učebné pomôcky menších rozmerov sú k dispozícii v skrinkách v zborovni rovnako ako v budove na Ul. SNP. V zborovni je umiestnený aj dezinfekčný prostriedok pre zamestnancov. Ďalšími priestormi je sociálne zariadenie spoločné pre ženy a mužov, vybavené tekutým mydlom a ostatnými hygienickými potrebami. Sociálne zariadenia pre žiakov sú delené pre dievčatá a chlapcov. Náradie na pestovateľské a upratovacie práce, rezervný nábytok a pod. sú uložené na povale budovy. Čistiace prostriedky a upratovacie náradie má upratovačka uzamknuté v priestrannej skrini na chodbe. Priestor pre odkladanie odevov a obuvi žiakov je hneď vo vchodovej časti do budovy, čo nie je taktiež vyhovujúce. Keďže škola nemá k dispozícii miestnosť určenú na telovýchovu a šport, priebežne nakupujeme športové náradie, ktoré je využiteľné aj vo vnútorných priestoroch školy. Vonkajší areál je v maximálnej možnej miere upravený pre využitie pohybových aktivít a športovú činnosť – bránka, basketbalový kôš, volejbalová sieť. Časť je vyhradená aj na pestovateľské práce.

V oboch budovách sú nainštalované interaktívne tabule, dataprojektory, televízor. V každej triede je k dispozícii CD prehrávač.

Škola v dôsledku nedostačujúcich priestorov nemá k dispozícii:

- kabinety,
- učebne pre jednotlivé vyučovacie predmety vybavené prístrojmi, nástrojmi, technikou a pod.,
- miestnosť určenú na telovýchovu a šport,
- špeciálne učebne určené na praktickú výučbu pracovného vyučovania,
- knižnicu pre žiakov a učiteľov,
- priestory pre záujmovú činnosť po vyučovaní – učitelia pri výbere záujmových útvarov uprednostňujú činnosti zamerané na šport, prírodu, regionálnu výchovu s možnosťou realizácie mimo priestorov školy,
- priestory pre hromadné stretávanie sa žiakov, tried, rodičov a zamestnancov,
- priestory pre školský klub,
- priestory pre spoločné stravovanie, školskú jedáleň, výdajnú jedáleň,
- samostatnú miestnosť na odkladanie obuvi a odevov,
- miestnosť pre uskladnenie učebníc a archív,
- pre žiakov s variantom vzdelávania C nie je možné vybavenie triedy zodpovedajúce členeniu priestoru na relaxačnú a vzdelávaciu činnosť, v tejto súvislosti nemáme samostatnú rehabilitačnú miestnosť, logopedickú miestnosť, bezpodnetovú miestnosť, špeciálne vybavenú počítačovú miestnosť, kuchynský kútik a hygienickú miestnosť.

Učitelia prípravné práce môžu vykonávať aj v určenom čase mimo pracoviska podľa článku 16 ods. 3 Vnútorného predpisu č. 3/2016 „Pracovný poriadok“.

Škola neustále inovuje vnútorné priestory, čoho súčasťou je maľovanie vnútorných priestorov školy a zakúpenie nového školského nábytku. Do celoročnej starostlivosti o prostredie v škole patrí aj úprava násteniek na chodbách a v triedach. Taktiež sa veľké úsilie vynakladá na estetizáciu vonkajšieho areálu školy napr. vybudovanie skalky, kvetinového záhonu, pravidelná úprava živého plota, pravidelné kosenie trávy, úprava školského pozemku určeného na pestovateľské práce, maľovanie oplotenia, orezávanie stromov a vysádzanie nových mladých ihličnanov a pod.

Zeleňou a kvetinovou výzdobou, ozdobami a nástenkami, ako aj aktuálnou výzdobou okien usilujeme, že sa v škole všetci, žiaci aj zamestnanci, cítia dobre. Prispieva k tomu i fakt, že učitelia sa snažia pristupovať k žiakom korektne, rešpektujú ich práva, budujú priateľskú atmosféru medzi žiakmi navzájom ako aj medzi žiakmi a pedagógmi.

Našou snahou je, aby škola smerovala k úspešnému zvládnutiu svojich vytýčených cieľov. Aby k tomu došlo je potrebné vytvoriť a následne aj udržiavať také pracovné prostredie, ktoré by umožnilo všetkým pracovníkom školy plniť si svoje pracovné povinnosti s radosťou a plným nasadením.

11.1 Veľkosť a vybavenie školy

Špeciálna základná škola v Krompachoch je plnoorganizovaná od 1. po 9. ročník. Kapacita školy umožňuje prijať približne 70 žiakov. Keďže v súčasnosti je v našom meste potreba výchovy a vzdelávania mentálne postihnutých žiakov podstatne väčšia, vyučovanie v našej škole prebieha na zmeny, t. j. striedavo dopoludnia a popoludní v týždenných intervaloch. Dvojzmenné vyučovanie nám týmto umožňuje zväčšiť kapacitu školy na cca 140 žiakov.

V súčasnosti je škola organizačne rozdelená v dvoch budovách, z toho jedna budova sa nachádza blízko centra mesta. V budove na Ul. SNP 49 sa vyučujú spravidla žiaci 1. až 4. ročníka a žiaci rôznych ročníkov vzdelávaní podľa variantov B a C a sídli v nej riaditeľstvo školy, ekonóm a hospodár. V budove na Lorencovej ulici 45 sa vyučujú spravidla žiaci 5. až 9. ročníka.

Škola má k dispozícii dve budovy. Budova na Ul. SNP prebehla rekonštrukciou, je zabezpečený bezbariérový prístup a vybavenie učební a sociálnych zariadení pre žiakov s viacnásobným postihnutím. Táto budova má 4 učebne, zborovňu, počítačovú učebňu, riaditeľňu, kanceláriu zástupkyne riaditeľa a ekonomickú miestnosť. V budove na Lorencovej ulici sú 3 učebne, zborovňa, počítačová učebňa a sociálne zariadenia pre zamestnancov a žiakov. Pozemky okolo obidvoch budov, ktoré sú oplotené sú využívané na rôzne účely 80 m² sa využíva na pestovateľské práce, 350 m² je vyhradených pre školské ihrisko, na ktorom je možné vykonávať športy ako futbal, volejbal, basketbal, nohejbal, vybíjanú, tenis, stolný tenis, atletiku a hokej. V priestoroch tohto areálu je zriadený aj oddychový kútik pre žiakov a zamestnancov školy. V škole nie je zriadená jedáleň.

Materiálno-technické vybavenie školy sa priebežne obmieňa a dopĺňa počas školského roka. Množstvo ponúk v katalógoch, na internete alebo osobné návštevy obchodných zástupcov rôznych firiem, ktoré distribujú školské pomôcky a didaktickú techniku, nám umožňuje dopĺňať pomôcky, ktoré sú v súlade s požiadavkami pre efektívne vyučovanie a výchovu našich žiakov. Škola je v tomto čase dostatočne vybavená didaktickou technikou, kompenzačnými a učebnými pomôckami.

Nedostatkom školy je skutočnosť, že nemá vlastnú telocvičňu ani miestnosť na cvičenie, využívajú sa chodbové priestory školy alebo pri dobrom počasí sa cvičí a športuje

na školskom dvore. Takisto škola nedisponuje kuchynkou a pracovnými dielňami, teda výučba predmetov súvisiacich s týmito priestormi je často improvizatívne odkázaná na dômyselnosť vyučujúceho pedagóga. V škole chýba relaxačný priestor pre žiakov s vzdelávacím variantom C. Ďalším mínusom je, že pozemok okolo školy na Lorencovej ulici nie je vo vlastníctve ŠZŠ, ale po dohode s majiteľom pozemku môžeme tieto priestory využívať.

12 Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov je poskytnúť žiakovi a rodičom spätnú väzbu. Spätná väzba je dôležitá, aby rodičia boli informovaní o tom ako ich dieťa zvládlo danú problematiku, v čom má nedostatky a aké sú jeho pokroky. Podstatnou súčasťou je povzbudenie do ďalšej práce.

Pri hodnotení výchovno-vzdelávacích výsledkov postupujeme podľa metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie. Učiteľ rešpektuje psychický, fyzický a zdravotný stav žiaka, druh a stupeň postihnutia, ak má vplyv na úroveň výsledky práce žiaka v príslušnom predmete. Učiteľ posudzuje výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti a záujmy. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Počas výchovy a vzdelávania uskutočňujeme priebežné a celkové hodnotenie a v procese hodnotenia uplatňujeme primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektujeme práva dieťaťa a voči žiakovi sa správame humánne. Predmetom hodnotenia a klasifikácie sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacích predmetoch v súlade s požiadavkami vymedzenými obsahom vzdelávania, osvojené kľúčové kompetencie vymedzené vo vzdelávacom programe, usilovnosť, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku.

Hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie vykonávame podľa Metodického pokynu č. 19/2015.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava učiteľ:

- sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- sústavným sledovaním výkonov žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôznymi druhmi skúšok ako sú písomné, ústne, grafické, praktické a pohybové,
- analýzou výsledkov rôznych činností žiaka s osobitným zameraním na manuálnu zručnosť a na celkovú vyspelosť,
- konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami, podľa potreby s odbornými zamestnancami ČŠPP, so všeobecným lekárom pre deti a dorast,
- rozhovormi so žiakom a zákonným zástupcom žiaka.

Hodnotenie žiaka vykonávame klasifikáciou, slovným hodnotením, kombináciou klasifikácie a slovného hodnotenia alebo slovným komentárom bez vyjadrenia stupňov. Žiakov so stredným, ťažkým a hlbokým stupňom mentálneho postihnutia sa odporúča hodnotiť formou slovného komentára.

O spôsobe hodnotenia jednotlivých vyučovacích predmetov rozhodne riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade. Vo všetkých prípadoch hodnotenia a klasifikácie prihliadame na stupeň a druh postihnutia žiaka. Učiteľ vedie o hodnotení a klasifikácii každého žiaka evidenciu.

VARIANT A

Pri klasifikácii žiaka v jednotlivých predmetoch sa zameriavame na:

- presnosť a úplnosť požadovaných poznatkov, faktov a pojmov,
- korigovanie chýb a drobných nepresností,
- aplikovanie osvojených poznatkov a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh,
- uplatňovanie poznatkov a hodnotenie javov a zákonitostí podľa podnetov učiteľa,
- ústny a písomný prejav,
- kvalitu výsledkov činností žiaka,
- schopnosť pracovať po predchádzajúcom návode učiteľa.

Pri slovnom hodnotení žiaka v jednotlivých predmetoch sa zameriavame na:

- aktívnosť, tvorivosť a samostatnosť žiaka,
- ovládanie poznatkov, pojmov a zákonitostí, ktoré sú určené obsahom vzdelávania,
- využívanie osobných predpokladov a ich úspešné rozvíjanie v individuálnych a kolektívnych prejavoch,
- ústny, grafický a písomný prejav,
- aplikovanie osvojených vedomostí, zručností a návykov v úlohách,
- kvalitu výsledkov činnosti.

VARIANT B

Pri slovnom hodnotení žiaka v jednotlivých predmetoch sa zameriavame na:

- aktívnosť a samostatnosť žiaka,
- ovládanie poznatkov pojmov a niektorých zákonitostí, ktoré sú určené obsahom vzdelávania,
- využívanie a rozvíjanie svojich osobných predpokladov v individuálnych a kolektívnych prejavoch,
- ústny, grafický a písomný prejav,
- aplikovanie osvojených vedomostí, zručností a návykov v úlohách,
- kvalitu výsledkov činností žiaka.

VARIANT C

Pri slovnom hodnotení žiaka v jednotlivých predmetoch sa zameriavame na:

- aktívnosť, kedy žiak môže byť prevažne alebo menej aktívny, prevažne pasívny alebo pasívny v každej činnosti,
- samostatnosť, kedy žiak môže byť čiastočne samostatný, snaží sa o samostatnosť alebo je nesamostatný,
- ovládanie poznatkov a pojmov, ktoré sú určené obsahom vzdelávania,
- využívanie osobných predpokladov a schopností v individuálnych a kolektívnych prejavoch,
- ústny, písomný a grafický prejav,
- aplikovanie osvojených poznatkov v úlohách,
- kvalitu výsledkov činností.

Pedagógovia školy sa zameriavajú pri svojej práci na to, aby žiaci navštevovali školu s radosťou a naučili sa vyjadrovať svoje názory a postoje. Ku každému dieťaťu pristupujeme individuálne a diferencujeme vyučovanie podľa potrieb. Pri výchove a vzdelávaní našich žiakov kladieme dôraz najmä na trvalosť a prepojenosť osvojených poznatkov a zručností s praktickým životom.

13 Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov zahŕňa racionálne a systematické porovnávanie požiadaviek pracovných činností vyplývajúcich z náplne práce a spôsobilosti zamestnancov so zreteľom či úspešne dokážu vykonávať zverené úlohy.

Úlohou vedúcich zamestnancov je posudzovať pracovný výkon zamestnancov, rozpoznať ich pozitívne a negatívne stránky osobnosti, rozhodovať o spôsobe odmeňovania a motivovania zamestnancov, zlepšovanie vzájomných vzťahov medzi vedúcimi zamestnancami a ich podriadenými a osobný vzťah zamestnancov k práci. Kontrola a hodnotenie zamestnancov ďalej slúži na prípadné odhalenie dôvodov na prepúšťanie zamestnancov, na identifikovanie potrieb ďalšieho vzdelávania a rozvoja zamestnancov a napomáha k plánovaniu a následnej realizácii ich pracovnej kariéry.

Vnútorý systém kontroly sa zameriava hlavne na:

- celkový priebeh výchovno-vzdelávacieho procesu,
- dodržiavanie a plnenie plánov činností a tematických výchovno-vzdelávacích plánov,
- využívanie didaktickej techniky na vyučovaní,
- hodnotenie žiakov s uplatnením sebahodnotenia a povzbudzovania žiakov,
- uplatňovanie didaktických zásad a špeciálno-pedagogického prístupu a na usmerňovanie žiakov,
- individuálny prístup,
- štruktúru vyučovacej hodiny,
- riešenie žiackych problémov,
- využívanie rôznych metód a foriem práce,
- vedenie pedagogickej dokumentácie,
- prejavovaný záujem o kontinuálne vzdelávanie,
- záujem o mimoškolskú činnosť,
- prípravu žiakov na prezentáciu a reprezentáciu školy a školské súťaže a vystúpenia,
- prácu koordinátorov,
- pracovné a spoločenské správanie, fungovanie v pracovnom tíme – interpersonálne vzťahy, spoluprácu, komunikáciu, ochotu, spoluprácu s rodičmi.

Pri vnútornom systéme kontroly sa využívajú najmä metódy:

- pozorovanie,
- hospitácie,
- rozhovor so zamestnancom,
- rozbor výsledkov žiakov,
- úspech a účasť na súťažiach, prehliadkach,
- plnenie úloh z plánu práce školy,
- dodržiavanie pracovnej disciplíny a pracovného poriadku školy,
- zapájanie sa do projektov,
- plnenie pracovných povinností vyplývajúcich z náplne práce.

U pedagogických zamestnancoch hodnotíme najmä samostatnosť, dôslednosť, pripravenosť na vyučovacie hodiny, iniciatívu a tvorivosť, ochotu spolupracovať, dodržiavanie školskej legislatívy a vnútorných školských predpisov a dodržiavanie bezpečnosti na vyučovaní.

U nepedagogických zamestnancov hodnotíme najmä pracovnú výkonnosť, odbornú spôsobilosť a zručnosť, iniciatívu a tvorivosť, dôslednosť, plnenie úloh načas, ochotu spolupracovať, lojalitu ku škole a k vykonanej práci, dodržiavanie vnútorných predpisov, vylepšovanie pracovného prostredia, zapájanie so do školských akcií, spoľahlivosť, stav

ekonomickej a hospodárskej dokumentácie, dodržiavanie bezpečnostných predpisov a pracovnej disciplíny a pracovného poriadku školy.

Hodnotenie zamestnancov sa realizuje v dvoch rovinách – v neformálnej a formálnej. **Neformálne hodnotenie** je zamerané na priebežné hodnotenie vedúcimi zamestnancami v priebehu pracovnej činnosti. Ide o priebežnú kontrolu plnenie pracovných povinností, úloh a pracovného správania. Patrí tu napríklad kontrola nástupu do práce, na vyučovaciu hodinu, ukončenie vyučovacej hodiny, svedomitosť pri vykonávaní dozoru, správanie sa k žiakom, rodičom, kolegom, dodržiavanie pracovného poriadku školy, zásad BOZP (bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci) a používanie OOPP (osobné ochranné pracovné prostriedky).

Formálne hodnotenie sa vykonáva v pravidelnom intervale a hodnotí zamestnancov komplexnejšie podľa zručností a kvalít, lepšie rozpoznáva slabé stránky a silné stránky zamestnanca, umožňuje bližšie rozpoznať potrebu jeho ďalšieho vzdelávania, zisťuje jeho osobný vzťah k práci, škole a pracovisku, k žiakom, kolegom, rodičom a nadriadeným. K tomuto hodnoteniu patrí aj sledovanie výsledkov žiakov, ktorých vyučuje – ich prospech, zapájanie sa do aktivít školy, súťaží a ďalšieho vzdelávania. Neodmysliteľnou súčasťou je precíznosť pri vedení triednej dokumentácie – triedny výkaz, triedna kniha, klasifikačný záznam, tematické výchovno-vzdelávacie plány, záznamy o záujmových útvaroch, osobné spisy žiakov a pod. K tejto oblasti patrí aj účasť na poradách, MZ, podieľanie sa na tvorbe a realizácii školského vzdelávacieho programu, realizácii vytýčených cieľov.

Neoddeliteľnou súčasťou je aj hospitačná činnosť na vyučovaní s následným spísaním záznamu z hospitácie, kde sa prekonzultujú prípadné opatrenia a odporúčania. Hospitačná činnosť sa realizuje podľa plánu hospitačnej činnosti na daný školský rok, ktorý je súčasťou pracovného plánu školy.

Hlavným cieľom kontroly je možnosť zhodnotiť prácu zamestnancov školy a získavať objektívne informácie o úrovni a výsledkoch práce školy, jej pracovníkov a žiakov a získané informácie využiť na usmerňovanie a vytváranie optimálnych podmienok rozvoja osobnosti žiaka, efektívneho vyučovania a výchovy a vytvárania optimálneho pracovného prostredia.

Zásady hodnotenia pedagogických zamestnancov školy sú vypracované vo vnútornom predpise č. 4/2014. Tento predpis vydáva riaditeľka školy v súlade s § 52 ods. 4 zákona č. 317/2009 Z. z. o pedagogických a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vychádzajúc z § 154 ods. 1 zákona č. 248/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) v znení neskorších predpisov, podľa ktorého monitorovanie a hodnotenie kvality výchovy a vzdelávania plní úlohy podľa písm. a) až c), v záujme usmernenia procesu hodnotenia zamestnancov s cieľom neustále zlepšovať výchovno-vzdelávacie výsledky školy a v súlade s čl. 29 Pracovného poriadku zamestnancov školy.

Cieľom hodnotenia školy je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako deti zvládajú požiadavky, ktoré sú na nich kladené a aby verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú stanovené v školskom vzdelávacom programe.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- ciele, ktoré si škola stanovila v koncepcnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, na ich reálnosť a stupeň dôležitosti,
- posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v štátnom vzdelávacom programe,
- oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky,
- oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky a na návrhy opatrení.

Škola každoročne vypracováva v zmysle vyhlášky MŠ SR č. 9/2006 Správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, v ktorej sú zahrnuté výsledky školy v oblasti výchovy, vzdelávania a mimoškolských aktivít. Správa je zároveň komplexným hodnotením práce školy v uplynulom školskom roku, je prerokovaná v pedagogickej rade a radou školy a zasielaná zriaďovateľovi. Následne je zverejnená na webovej stránke školy.

Kritériom pre nás je nie len kvalita dosiahnutých výsledkov, ale aj spokojnosť žiakov, rodičov, zamestnancov a verejnosti.

Zameriavame sa na posúdenie podmienok v škole, pracovnej klímy v škole, starostlivosti a poskytovania špeciálnych služieb, spokojnosti s vedením a zamestnancami školy.